

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

inzake de klacht van

xxx , hierna te noemen: klaagster

tegen

xxx hierna te noemen: de filmdistributeur.

met betrekking tot

de audiovisuele productie: de bioscoopfilm **Ron Goossens, Low-Budget Stuntman** hierna te noemen: de Film.

1. De procedure

Klaagster heeft op 28 januari 2017 een klacht ingediend over de Film.

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de klacht op formele aspecten getoetst en bepaald dat de klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

Op verzoek van het Bureau van de NICAM heeft de voorzitter, gezien de spoedeisendheid nu het hier gaat om een film, die nog draait in de bioscoop, tevens bepaald dat de termijn van artikel 5 lid 2 van het Klachtenreglement, dat op deze procedure van toepassing is, tot een minimum van drie werkdagen wordt verkort. De filmdistributeur heeft op 13 februari 2017 verweer gevoerd.

De Klachtencommissie heeft de klacht behandeld in haar zitting van dinsdag 15 februari 2017.

Op de zitting zijn xxx namens de filmdistributeur verschenen samen met de xxx van producent xxx.

Klaagster heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid haar standpunt op de zitting toe te lichten.

2. De Film

De film gaat over Ron Goossens uit Zundert. Ron rijdt 's nachts met zijn auto over een brug die open gaat, crasht, komt uit de auto, staat in brand, rent naar het water, springt erin, gaat kopje onder en roept: 'Ik ben echt keilam'. Zijn vriend, de barman Peter heeft hiervan een filmpje gemaakt en zet dat online. Dit filmpje gaat viral. Een impresario ziet het en wil Ron Goossens contracteren en verhuren als low budget stuntman. Ron komt erachter dat zijn vrouw Angela vreemd is gegaan, maar hij wil haar toch niet kwijt. Angela stelt alleen bij hem te blijven als hij binnen een bepaalde periode Bo Maerten, een succesvolle actrice, in bed weet te krijgen. Ron besluit low budget stuntman te worden, zodat hij met Bo Maerten in contact kan komen

De filmdistributeur heeft de Film op 5 januari 2017 geclassificeerd met behulp van het op dat moment geldende classificatieformulier en is uitgekomen op de classificatie

'let op met kinderen tot 12 jaar' op basis van angst, seks, drugs- en alcoholmisbruik met de toevoeging grof taalgebruik.

3. De klacht

De klacht heeft betrekking op de inhoudscategorieën seks, drugs en drankgebruik. Klaagster vindt dit geen film voor 12 jaar. De film doet voorkomen dat het rijden met drank op heel normaal is. Gedurende de hele film wordt overmatig veel drank geconsumeerd. Ook het seks-aspect en vreemdgaan vindt klaagster erg ver gaan. Klaagster hoopt dat hier iets aan te doen is en dat de leeftijdsgrens wordt verhoogd naar 16 jaar.

4. Advies Bureau

Het bureau van het NICAM heeft op 1 februari 2017 de filmdistributeur geadviseerd de classificatie van de Film aan te passen op 16 jaar op basis van drugs- en alcoholmisbruik met de toevoeging grof taalgebruik. Het bureau is van mening dat het overmatige alcoholgebruik in een gunstig daglicht wordt geplaatst. Het bureau adviseerde daarom vraag 6.1.2 met 'ja' in plaats van met 'nee' te beantwoorden.

De filmdistributeur heeft dit advies niet opgevolgd, omdat hij zich daarin niet kan vinden.

5. Het verweer

De filmdistributeur is van mening dat de klacht niet ontvankelijk dan wel ongegrond is en voert daartoe in het verweerschrift onder meer, verkort en zakelijk weergegeven, het volgende aan.

De makers van de Film hebben vooraf zorgvuldig afgewogen welke keuzes gemaakt zouden moeten worden om aan de leeftijdsclassificatie van 12 jaar te voldoen. Zo is op 11 mei 2016 gesproken met medewerkers van het bureau van het NICAM. Hierbij is besproken dat de leeftijdsclassificatie van 12 jaar zou volstaan zodra geen sprake was van overwegend positieve effecten van alcohol- of drugsgebruik. Op grond van het script was een scènelijst voorbereid. Naar aanleiding van het gesprek zijn enkele aanpassingen verricht, zodat de film op 12 jaar zou uitkomen. Dit is ook in overeenstemming met het advies om in geval van twijfel het bureau van het NICAM te raadplegen. Dat het bureau van het NICAM nu met een ander advies komt, doet af aan de transparantie en betrouwbaarheid van het NICAM.

De filmdistributeur heeft van het bureau van het NICAM drie 'meldingen' ontvangen. De filmdistributeur spreekt over 'meldingen' en niet over 'klachten'. Er is namelijk geen sprake van een klacht maar van een opinie. Het gaat over smaak en het is niet de rol van de Klachtencommissie daarover uitspraak te doen. Ook heeft het bureau nagelaten om een verduidelijking van de klacht te vragen. Omdat de meldingen anoniem zijn doorgestuurd, heeft de filmdistributeur geen verificatie kunnen doen. Het bureau van het NICAM had nader onderzoek moeten doen.

Na de ontvangst van de 'meldingen' heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de filmdistributeur en het bureau van het NICAM. De filmdistributeur heeft hierbij onder meer aangegeven dat hij bereid zou zijn onverplicht enige aanpassingen te doen,

zodanig dat de classificatie 12 jaar zou blijven. Desondanks werd de procedure bij de Klachtencommissie gevolgd.

De filmdistributeur wenst verder op te merken dat het bureau van het NICAM niet gemotiveerd heeft waarom een spoedprocedure van toepassing zou zijn.

De film betreft de antiheld Ron Goossens. Ron Goossens wordt een veel gevraagd stuntman naar aanleiding van een door zijn vrienden op YouTube geplaatst filmpje. Via allerlei over de top zijnde scènes probeert hij het hart te veroveren van de actrice Bo Maerten. Ook spelen er verschillende bekende personages in de film, die zichzelf met het grootste plezier belachelijk maken. Alle scènes in de Film zijn buitenproportioneel en ridicuul, waardoor de Film geen afspiegeling is van de realiteit.

Kinderen van de leeftijd 12 jaar worden goed in staat geacht de boodschap van een film te doorzien en krijgen oog voor abstractere typen humor, parodie, ironie en satire. In de Film is het drankgebruik zwaar geparodieerd. Er is geen sprake van het in een gunstig daglicht plaatsen van drankgebruik. De Film gaat juist over de negatieve gevolgen van drankgebruik. De filmdistributeur heeft als bijlage een lijstje met scènes gevoegd, waarin geen sprake is van het in een gunstig daglicht plaatsen van het overmatig alcoholgebruik. Dit betreft onder andere de scène waar Ron Goossens bij de stuntopname voor 'De Naald' de auto in gruzelementen rijdt en de scène met de stuntopname voor '12 Years A Piet' waar Ron verkeerd terecht komt en in het ziekenhuis belandt.

De filmdistributeur heeft derhalve vraag 6.1.2 op de vragenlijst over het in een gunstig daglicht plaatsen op correcte wijze met 'nee' beantwoord. Dit heeft als gevolg dat de leeftijdsclassificatie 12 jaar in de categorie alcohol en drugs juist is.

De filmdistributeur verzoekt de Klachtencommissie de klacht niet-ontvankelijk dan wel ongegrond te verklaren. Mocht de Klachtencommissie anders oordelen, dan verzoekt de filmdistributeur de Klachtencommissie haar uitspraak niet uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, gelet op de onzorgvuldige handelwijze van het bureau van NICAM.

6. De mondelinge behandeling ter zitting

Tijdens de mondelinge behandeling heeft de filmdistributeur zijn standpunt nader toegelicht en gehandhaafd. In de Film is sprake van ironie en absurdisme. Er is inderdaad sprake van overmatig alcoholgebruik, maar dit is ridicuul, ironisch en absurd. De filmdistributeur denkt dat kinderen in de leeftijd vanaf 12 jaar heel goed begrijpen dat het ridicuul is. Er zijn niet alleen positieve effecten. Ron Goossens gaat kapot. Hij ligt op een gegeven moment in een badkuip in een weiland terwijl zijn leven is geruïneerd.

De filmdistributeur is bereid onverplicht een banner voor de Film en bij de communicatie over de Film te plaatsen met een tekst om te waarschuwen voor de effecten van alcoholgebruik zoals 'alcohol maakt meer kapot dan je lief is.' Desgevraagd deelt de filmdistributeur mede dat gegeven zijn beantwoording van de vragen de classificatie in de categorie seks uitkomt op 12 jaar.

7. Het oordeel van de Klachtencommissie

De klachtenprocedure

Alle organisaties die bij het NICAM zijn aangesloten, dienen hun audiovisuele producties te classificeren aan de hand van het Kijkwijzer classificatiesysteem en de regels uit de reglementen in acht te nemen.

Volgens artikel 1 van het klachtenreglement kan eenieder die meent dat een aangesloten organisatie de regels heeft overtreden binnen twee weken na constatering daarvan een klacht indienen bij het bureau van Kijkwijzer. Dat kan door het klachtenformulier op de website van Kijkwijzer in te vullen. Indien een klacht onvoldoende is gemotiveerd en geen betrekking heeft op mogelijke schadelijkheid, wordt de klacht in beginsel niet in behandeling genomen, tenzij de klager de klacht alsnog binnen drie werkdagen nadat het bureau klager daarvan op de hoogte stelt alsnog voldoende motiveert. Als een klacht in behandeling wordt genomen, oordeelt de Klachtencommissie aan de hand van de klacht of door een aangeslotene de Kijkwijzer regels (zoals vermeld in de statuten en reglementen) in acht zijn genomen.

Het uitgangspunt van de klachtenprocedure van Kijkwijzer is dat deze procedure laagdrempelig is.

In eerste instantie wordt een klacht behandeld door het bureau van het NICAM. In het geval als het onderhavige, waar het bureau van mening is dat de classificatie één leeftijdscategorie te laag is, neemt het bureau contact op met de aangeslotene met het verzoek om de classificatie binnen drie werkdagen aan te passen. Indien de aangeslotene de classificatie niet binnen de termijn van drie werkdagen aanpast, wordt de klacht voorgelegd aan de onafhankelijke Klachtencommissie.

In artikel 5.4 van het klachtenreglement is het volgende bepaald: 'De Klachtencommissie is bevoegd de Audiovisuele Productie, die in behandeling is genomen, zelf door middel van het classificatieformulier te classificeren, om tot een oordeel te komen over de classificatie-elementen waarover is geklaagd.'

Volgens artikel 7 van het klachtenreglement kan in spoedeisende gevallen de termijn voor het indienen van een verweerschrift worden verkort tot een minimum van drie werkdagen en zullen betrokken partijen van deze beslissing schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte worden gesteld.

Volgens artikel 12 en artikel 13 van het klachtenreglement kan de Klachtencommissie een klacht al dan niet gegrond verklaren en een sanctie opleggen, zoals de opdracht tot (her)classificatie over te gaan en een financiële boete.

In behandeling nemen klacht

Klaagster heeft bij het indienen van haar klacht aangegeven dat deze betrekking heeft op de inhoudscategorieën seks en drugs- en alcoholgebruik. Zij geeft aan dat gedurende de Film overmatig veel drank wordt geconsumeerd en zij vindt het seksaspect erg ver gaan. Klaagster hoopt dat de leeftijdsgrens wordt verhoogd naar 16 jaar.

De Klachtencommissie acht voldoende duidelijk dat de klacht betrekking heeft op de Kijkwijzerclassificatie in de categorieën drank en drugs en seks en dat de klaagster vindt dat de classificatie moet worden verhoogd van 12 jaar naar 16 jaar in verband met mogelijke schadelijkheid voor kinderen tot 16 jaar. De Klachtencommissie acht de klacht ook voldoende gemotiveerd.

Nadat de filmdistributeur het advies van het bureau tot aanpassing van de classificatie niet binnen drie werkdagen had opgevolgd, heeft de secretaris van de Klachtencommissie op 8 februari 2017 aan de filmdistributeur medegedeeld dat de klacht wordt voorgelegd aan de onafhankelijke Klachtencommissie. Daarbij is medegedeeld dat de spoedprocedure van toepassing is, omdat sprake is van een klacht over een bioscoopfilm.

De Klachtencommissie wijst erop dat het standaard is dat bij klachten over producties die in de bioscoop te zien zijn, de spoedprocedure wordt toegepast om zo snel mogelijk te voorkomen dat een eventueel onjuiste classificatie wordt gehanteerd en aan kinderen in de bioscoop mogelijk schadelijke beelden worden getoond.

In deze procedure oordeelt de Klachtencommissie aan de hand van de klacht of de filmdistributeur de Kijkwijzer regels in acht heeft genomen. In dit geval betreft dat de vraag of de classificatie die de filmdistributeur heeft verricht in de categorieën seks en alcohol- en drugsgebruik juist is. Hetgeen de filmdistributeur aanvoert over de gang van zaken tussen de filmdistributeur en het bureau van het NICAM is niet aan het oordeel van de Klachtencommissie onderworpen. De klachtencommissie staat buiten de contacten, die de filmproducent met het bureau heeft gehad.

Gelet op voorgaande acht de Klachtencommissie klaagster ontvankelijk in haar klacht en gaat over tot de inhoudelijke behandeling van de klacht.

De inhoudelijke behandeling van de klacht

De Klachtencommissie wijst allereerst op enige algemene uitgangspunten van Kijkwijzer (zoals de Klachtencommissie ook reeds heeft gedaan in haar uitspraak tegen de filmdistributeur over de trailer *The Big Friendly Giant*).

Kijkwijzer

Kijkwijzer waarschuwt of een televisieprogramma of film voor kinderen mogelijk schadelijke beelden bevat door het geven van een leeftijds aanduiding: Alle Leeftijden, 6 jaar, 9 jaar, 12 jaar en 16 jaar. Daarnaast zijn er de pictogrammen die de reden van het advies aanduiden: geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en/of alcoholmisbruik en grof taalgebruik.

Kijkwijzer gaat over mogelijke schadelijkheid en geeft geen indicatie over geschiktheid of normen en waarden. Het is aan ouders en opvoeders om te beoordelen of zij een bepaalde film of programma geschikt vinden voor hun kinderen. De Kijkwijzercriteria zijn vastgesteld op advies van deskundigen op het gebied van kind en media en zijn vastgelegd in een vragenlijst. Daarbij is gebruik gemaakt van onderzoeken naar de effecten van audiovisuele producties op kinderen en jongeren. Tevens is zorgvuldig rekening gehouden met de wensen van ouders en opvoeders.

Met deze vragenlijst classificeren de codeurs van omroepen en filmdistributeurs hun producties zelf. De codeurs hebben daartoe een Kijkwijzertraining gevolgd.

De Klachtencommissie zal thans beoordelen aan de hand van de klacht of de door de filmdistributeur aan de Film gegeven classificatie 12 jaar op basis van angst, seks, drank- en drugsmisbruik met de toevoeging grof taalgebruik juist is. De Klachtencommissie past daartoe zelf het classificatieformulier op de onderhavige productie toe. Hieronder behandelt zij de relevante vragen.

De classificatie

Seks

Volgens de criteria van Kijkwijzer komt de classificatie in de categorie seks alleen dan hoger uit dan 12 jaar, namelijk op 16 jaar, in geval dat :

- er seksuele handelingen met details van genitaliën (vagina, penis of delen daarvan) zijn te zien.
- er vaak nadrukkelijke seksuele handelingen zijn te zien.

Volgens de toelichting op de vragenlijst, waarmee wordt geclassificeerd, worden onder seksuele handelingen verstaan: alle handelingen die erop gericht zijn de actor zelf, een andere persoon in de productie, of de kijker op te winden. Dit kan ook een suggestieve handeling zijn. Voorbeelden van seksuele handelingen zijn: stripteaseacts en opwindend strelen en betasten van billen, kruis en borsten. Wanneer seksuele handelingen expliciet in beeld worden gebracht, kan dit gescoord worden als nadrukkelijk (het laat weinig aan de verbeelding over). Nadrukkelijkheid kan bijvoorbeeld ook worden gerealiseerd d.m.v. cameravoering: camerabeweging langs lichamen, close-ups van seksuele handelingen, gezicht of lichaamsdelen. De nadrukkelijkheid kan worden verhoogd door opzweepende muziek, het accentueren van genot.

De filmdistributeur heeft op de vragenlijst het volgende aangegeven:

- Er komt 1 keer of vaker seksueel georiënteerd taalgebruik voor.
- Er zijn 1 of enkele keren seksuele handelingen zichtbaar.
- Het seksueel taalgebruik en de seksuele handelingen komen bij elkaar opgeteld niet vaak voor.
- De seksuele handelingen zijn 1 of enkele keren op nadrukkelijke wijze in beeld gebracht.
- Tijdens de seksuele handelingen zijn geen genitaliën (vagina of penis) zichtbaar.

Dit leidt tot de leeftijdsclassificatie 12 jaar in de categorie seks.

De Klachtencommissie kan zich vinden in de bovenstaande beantwoording van de vragenlijst door de filmdistributeur. Er is sprake van seksueel georiënteerd taalgebruik, zoals de vraag van de man in de bar aan de vrouw achter de gokmachine: 'Pilske doen en dan neuken? O nee, ge houdt niet van pils.' Er zijn enkele seksuele handelingen in beeld, zoals die van Angela met Berry. De seksuele handelingen opgeteld bij het seksuele taalgebruik maken niet een relatief groot deel van de productie uit, zodat dit niet 'vaak' is. Wel is de Klachtencommissie

het met de film distributeur eens dat de seksuele handelingen '1 of enkele keren' voorkomen. De scène waarin Ron thuiskomt, naar boven loopt en zijn vrouw Angela met een ander in bed treft, bevat een als nadrukkelijk in beeld gebrachte seksuele handeling. Angela en de man gaan gewoon door met de seks terwijl Ron toekijkt. De Klachtencommissie is derhalve van oordeel dat de classificatie van de Film in de categorie seks op 12 jaar juist is.

Drugs en/of alcoholgebruik

Volgens de criteria van Kijkwijzer komt de classificatie in de categorie drugs en/of alcoholgebruik alleen dan hoger uit dan 12 jaar, namelijk op 16 jaar, in geval dat :

- er in de productie harddrugsgebruik of overmatig alcoholgebruik en/of overmatig softdrugsgebruik voorkomt en
- dat gebruik in een gunstig daglicht wordt geplaatst.

Volgens de toelichting op de vragenlijst zijn bij overmatig alcoholgebruik de effecten van het gebruik van alcohol in beeld, bijvoorbeeld door losbandig, bezopen of onzedelijk gedrag. Dit uit zich bijvoorbeeld doordat personen lallend en zwalkend over straat gaan, met dubbele tong praten of ongeremd gedrag vertonen.

De film distributeur heeft op de vragenlijst waarmee wordt geclassificeerd, bij deze inhoudscategorie het volgende aangegeven:

- Er komt harddrugs-, overmatig softdrugsgebruik of overmatig alcoholgebruik in de productie voor.
- Het harddrugsgebruik, overmatig softdrugsgebruik, of overmatig alcoholgebruik wordt *niet* in een gunstig daglicht geplaatst.
- Het harddrugsgebruik, overmatig softdrugs- of overmatig drankgebruik wordt niet expliciet afgeraden.
- Al het harddrugsgebruik, overmatig softdrugs- of overmatig alcoholgebruik wordt niet uitgevoerd door een niet serieus te nemen antiheld in een comedy.

De Klachtencommissie kan zich vinden in de bovenstaande antwoorden van de film distributeur. In de Film is sprake van overmatig alcohol en ook worden harddrugs gebruikt. Er zijn vele scènes waarbij Ron Goossens teveel drinkt. Dit betreft onder andere de scène waar Ron Goossens met een fles in de hand in de auto achter Bo Maerten aangaat, over de gracht strompelt en via het raam op de eerste verdieping naar binnen gaat en in bed tussen Bo Maerten en Waldemar Torenstra gaat liggen. Ook Bo Maerten drinkt overmatig. Dit is te zien in de scène waarin zij met Ron in een restaurant zit en Bo teveel wijn drinkt. Bo wenst de ober ook eet smakelijk en geeft over op het toilet, Ze kan vervolgens bijna niet meer op haar benen staan. Ook in de scène waar Bo met Bonnie St Claire op het terras is en Bo met een fles in de hand samen met Bonnie tafels omvergooit en de beide dames met de armen om elkaar zwalkend de straat in lopen, is sprake van overmatig alcoholgebruik. Verder is in de Film te zien dat Chris Zegers drugs gebruikt. Dit betreft de scène waar Chris Zegers in zijn bijrol als politieagent een lijntje coke snuift. Ook Berry (Michiel Romeyn) snuift een lijntje coke op de borsten van Angela.

De Klachtencommissie is van oordeel dat duidelijk sprake is van overmatig alcohol- en drugsgebruik. De vraag waar het bij de beoordeling van de klacht om gaat is of het overmatig alcohol- en harddruggebruik in een gunstig daglicht wordt geplaatst. Dit betreft vraag 6.1.2 op de vragenlijst.

In deze vraag en de toelichting is het volgende vermeld:

'Wordt het harddruggebruik, overmatig softdruggebruik of overmatig alcoholgebruik in een gunstig daglicht geplaatst?'

Onder het in een gunstig daglicht plaatsen verstaan we situaties waarbij duidelijk tot uitdrukking komt dat harddruggebruik of overmatig softdrug- /alcoholgebruik iets is wat goed is en alleen positieve effecten heeft.

De Klachtencommissie is van oordeel dat in de Film niet tot uitdrukking komt dat het overmatig alcoholgebruik iets is wat goed is en alleen positieve effecten heeft. Er zijn weliswaar scènes waarbij alcoholgebruik positief wordt geïdentificeerd, zoals de scène waarbij de voice-over zegt: 'Alcohol geeft je meer lef, het ontspant je spieren en er is minder kans op een ongeluk' en de scène waarbij wordt gezegd dat je mee moet drinken, keigezellig. Echter, er zijn ook diverse scènes, waarin tot uitdrukking komt dat het overmatige alcoholgebruik niet alleen positieve effecten heeft. Dit betreft bijvoorbeeld de scène waar Ron bij een stuntactie in dronken toestand met zijn auto met Bo Maerten tegen de zuil in Apeldoorn crasht, zijn been daarna een open wond heeft en hij en Bo daarna in het ziekenhuis zijn. Ron heeft daarna zijn been in het loopgips en Bo Maerten wil niets meer met hem te maken hebben. Ook in de scène waar hij als stuntactie in '12 years a Piet' naar beneden naast de zakken valt, is geen sprake van alleen positieve effecten.

De Klachtencommissie is derhalve van oordeel dat vraag 6.1.2 met 'nee' kan worden beantwoord.

Verder is de Klachtencommissie met de filmdistributeur eens dat het drugs- en overmatig drankgebruik in de Film niet expliciet worden afgeraden en niet worden uitgevoerd door niet serieus te nemen antihelden in een comedy. Ron Goossens is weliswaar op een gegeven moment afgekickt en gestopt met drinken en ook Peet, zijn vriend de barman, zegt op het einde dat hij geen barman meer wil zijn maar gymleraar. Dit betreft echter geen expliciet afgeraden. Ook zijn naar het oordeel van de Klachtencommissie niet alle gebruikers, zoals Bo Maerten, Chris Zegers en Berry, aan te merken als antihelden.

Gelet op voorgaande is de Klachtencommissie van oordeel dat de classificatie 12 jaar op basis drugs en/of alcoholgebruik juist is.

Conclusie

De Klachtencommissie is van oordeel dat de Film in de categorieën seks, drugs- en/of alcoholgebruik juist is geclassificeerd. De Klacht is derhalve ongegrond.

Ambtshalve oordeel overige inhoudscategorieën

De Klachtencommissie is op grond van artikel 5.4 van het Klachtenreglement bevoegd niet-bindende adviezen te geven aan de filmdistributeur met betrekking tot de classificatie-elementen van de Film, waarop de klacht geen betrekking heeft.

In dit verband overweegt de Klachtencommissie als volgt.

In de inhoudscategorie *discriminatie* moet vraag 5.1.1 (Komen er in de productie discriminerende uitingen of gedragingen voor?) met '1 keer of vaker' worden beantwoord worden. Dit heeft de film distributeur ook gedaan. De Klachtencommissie is van oordeel dat er in de Film discriminerende opmerkingen worden gemaakt. Dit betreft onder andere de uitspraken van de vader van de kroegbaas en de mensen in de bar over en tegen Jan in de bar 'Je weet niet wat hij heeft meegenomen uit Afrika', 'Dat krijg je met zo'n apebakkes', 'neem een banaan' en de uitspraak van regisseur Tim Oliehoek 'Turken praten toch allemaal zo?' De Klachtencommissie is van mening dat hier sprake is van uitingen waarin bevolkingsgroepen als inferieur worden afgeschilderd.

Vraag 5.1.2. (Worden de discriminerende uitingen of gedragingen geneutraliseerd doordat de discriminatie expliciet wordt afgeraden?) moet met 'nee' worden beantwoord. Dit heeft de film distributeur ook gedaan. Onder expliciet afraden wordt in de toelichting op de vragenlijst verstaan dat in de productie duidelijk wordt gezegd dat discriminatie iets is wat niet kan of niet goed is. De Klachtencommissie is van mening dat de discriminerende uitingen niet expliciet afgeraden worden.

Vraag 5.1.3. (Worden alle discriminerende uitingen en gedragingen gedaan door een niet serieus te nemen antiheld in een comedy?) moet, anders dan de film distributeur, heeft gedaan, naar het ambtshave oordeel van de Klachtencommissie met 'nee' beantwoord worden.

In de toelichting bij deze vraag op de vragenlijst staat het volgende.

*Het gaat het bij deze vraag om antihelden in een comedy waarmee kinderen en jongeren zich niet identificeren. Zodat de kans klein is dat ze de discriminatie als gewoon of nastrevenswaardig gaan zien. Bij het beantwoorden van de vraag is het belangrijk te letten op het al dan niet serieus kunnen nemen van degene die discrimineert. Scoor 'ja' wanneer de antiheld niet serieus te nemen is. Voorbeelden van niet serieus te nemen antihelden in comedy's zijn Al Bundy in *Married with Children*, Melvin Udall in *As Good As It Gets* en Basil Fawlty in *Fawlty Towers*.*

De Klachtencommissie is van oordeel dat Tim Oliehoek en de vader van de kroegbaas geen anti-helden zijn in bovengenoemde betekenis. Niet alle discriminatie wordt derhalve gedaan door een antiheld in een comedy.

Bovenstaande beantwoording leidt tot de classificatie 12 jaar in de categorie discriminatie.

Nu de Klachtencommissie zich slechts ambtshalve uit kan spreken over de inhoudscategorie discriminatie, kan zij deze beoordeling slechts als niet-bindend advies in overweging meegeven aan de film distributeur. Volgt de film distributeur dit niet-bindend advies ten aanzien van de categorie discriminatie niet, dan heeft het binnen het kader van de onderhavige klacht geen consequenties voor de film distributeur.

Ambtshalve geeft de Klachtencommissie het niet-bindende advies in overweging om vraag 5.1.3 met 'nee' in plaats van met 'ja' te beantwoorden, zodat de classificatie in de categorie discriminatie ook uitkomt op 12 jaar. Dit zou betekenen dat het pictogram discriminatie dient te worden vermeld naast de andere pictogrammen voor angst, seks en drugs- en/of alcoholgebruik

De Klachtencommissie ziet verder geen aanleiding te oordelen dat de classificatie van de Film in de overige categorieën geweld (6 jaar), angst (12 jaar) en de aanwezigheid van grof taalgebruik niet juist zou zijn.

Tot slot

De filmdistributeur heeft ter zitting aangeboden om bij de Film en bij de communicatie over de Film een banner te plaatsen met een tekst om te waarschuwen voor de effecten van alcoholgebruik zoals 'alcohol maakt meer kapot dan je lief is'. De Klachtencommissie laat de beslissing hierover over aan de filmdistributeur.

Gelet op het hiervoor overwogene beslist de Klachtencommissie als volgt.

9. De beslissing van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie acht de klacht **ongegegrond**.

Ambtshalve geeft de Klachtencommissie de filmdistributeur in overweging om het niet-bindende advies van de Klachtencommissie te volgen voor wat betreft de inhoudscategorie discriminatie, zodat de classificatie in deze categorie ook uitkomt op 12 jaar.

Beroep

Partijen hebben de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van het NICAM, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend. Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum.

Hilversum, 21 februari 2017